

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

ในการศึกษานี้ได้กำหนดระเบียบวิธีการศึกษา ประกอบด้วย ขอบเขตการศึกษา วิธีการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูล สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการศึกษา และระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์นิตินในอำเภอเมืองเชียงใหม่ โดยใช้แนวคิดทัศนคติทั้ง 3 องค์ประกอบด้วยกัน คือ องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจ องค์ประกอบด้านความคิดเห็น และองค์ประกอบด้านพฤติกรรมของผู้บริโภคที่มีต่อเครื่องดื่มน้ำผสมแอลกอฮอล์นิติน รวมทั้งปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดประกอบด้วย ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (Product) ปัจจัยราคา (Price) ปัจจัยช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) และปัจจัยการส่งเสริมการตลาด (Promotion)

3.2 ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ขอบเขตประชากร

ขอบเขตและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริโภคที่อาศัยอยู่ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่เคยซื้อและบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์นิติน เน้นกระจายให้ครอบคลุมพื้นที่ เช่นสวนสุขภาพมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สวนสาธารณะหนองบวกหาด สวนหลวงรัชกาลที่ 9 เชียงใหม่ สนามกีฬากลางเทศบาลนครเชียงใหม่ และสนามกีฬาสมโภชเชียงใหม่ 700 ปี เพราะเป็นแหล่งสำหรับผู้ดูแลรักษาสุขภาพ

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรจึงได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณตามสูตรของยามาเน่ Taro Yamane (อุทุมพร, 2530) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ดังนั้นขนาดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้คือ 400 คน และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Non Probability Sampling) โดยใช้การเลือกตัวอย่างแบบใช้วิจารณญาณ (Judgment Sampling) ความคลาด (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2549) คือกลุ่มตัวอย่างต้องเป็นผู้บริโภคที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นผู้ที่เคยซื้อและบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์นิติน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ประเภท คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 400 ตัวอย่าง โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนของข้อมูลทั่วไป ส่วนของข้อมูลทัศนคติ ส่วนของปัญหาและข้อเสนอแนะ
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่อยู่ในรูปเอกสาร บทความทางวิชาการและข้อมูลทางสถิติ โดยผู้ศึกษาได้รวบรวมจากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ อินเทอร์เน็ต และจากการรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เพื่อให้การศึกษาเรื่อง ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่ตั้งไว้ ผู้ศึกษาจึงได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม ดังแสดงในตารางภาคผนวก ก โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คำถามในส่วนนี้ใช้สำหรับรวบรวมข้อมูลที่เป็นลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ส่วนที่ 2 ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

2.1 องค์ประกอบด้านความรู้ ความเข้าใจ เป็นการตั้งคำถามให้เลือกตอบ โดยมีคำตอบ คือ ใช่ หรือ ไม่ใช่

2.2 องค์ประกอบด้านความคิดเห็น ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่าตามแบบของ Likert's Scale จำแนกความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยเฉยๆ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2.3 องค์ประกอบด้านแนวโน้มพฤติกรรม ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ และมีการใช้มาตรวัดประมาณค่าตามแบบของ Likert's Scale (กฤษชาติ เวชสาร, 2545) จำแนกระดับความสำคัญของปัจจัยในการเลือกซื้อ ออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวโน้มต่อการบริโภคในอนาคตเกี่ยวกับ เครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์คาร์บอนิก ได้แก่ ปัญหาในด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด และข้อเสนอแนะ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม จะนำมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์แบบสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ อธิบายลักษณะต่างๆไปของข้อมูลที่รวบรวมได้ โดยนำเสนอเป็นตารางแสดงค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

2. การวัดระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์คาร์บอนิก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ตารางแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่า ร้อยละ (Percentage) ถ้าตอบถูกได้ข้อละ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดได้ 0 คะแนน โดยใช้เกณฑ์การตัดสินจากคะแนนที่ได้จากแบบสอบถาม แบ่งระดับความรู้ความเข้าใจออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (ล้วน สายยศ, 2539)

ระดับคะแนน	ความหมาย
(จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 100)	
80.01 – 100.00	มีความเข้าใจมากที่สุด
60.01 – 80.00	มีความเข้าใจมาก
40.01 – 60.00	มีความเข้าใจปานกลาง
20.01 – 40.00	มีความเข้าใจน้อย
0.00 – 20.00	มีความเข้าใจน้อยที่สุด

3. ความคิดเห็นที่มีต่อเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์คาร์บอนิก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ตารางแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) (ชัยสิทธิ์ เจริญประเสริฐ, 2544) ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของระดับความคิดเห็น ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

คะแนนที่ได้นำมาหาค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์การตัดสินจากคะแนนที่ได้จากแบบสอบถาม แบ่งคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.51 – 5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.51 – 4.50	เห็นด้วย
2.51 – 3.50	ไม่แน่ใจ
1.51 – 2.50	ไม่เห็นด้วย
1.00 – 1.50	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4. แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อเครื่องคัสมผสมแอล-คาร์นิทีน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ตารางแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) (ชัยสิทธิ์ เจริญประเสริฐ, 2544) สำหรับระดับความสำคัญของปัจจัยในการเลือกซื้อ นั้น กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของระดับความสำคัญ ดังนี้

ระดับความสำคัญของปัจจัย	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

คะแนนที่ได้นำมาหาค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์การตัดสินจากคะแนนที่ได้จากแบบสอบถาม แบ่งคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความสำคัญของปัจจัย
4.51 – 5.00	มากที่สุด
3.51 – 4.50	มาก
2.51 – 3.50	ปานกลาง
1.51 – 2.50	น้อย
1.00 – 1.50	น้อยที่สุด

5. ปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวโน้มต่อการบริโภคในอนาคตเกี่ยวกับเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ที่นักวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ตารางแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3.5 ระยะเวลาในการดำเนินการ

ขั้นตอนการดำเนินการและระยะเวลาในการดำเนินงาน

ขั้นตอนและการดำเนินงาน	เดือนที่ 1				เดือนที่ 2				เดือนที่ 3				เดือนที่ 4			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น	■	■														
คัดเลือกและแบ่งแยกข้อมูล			■	■												
เก็บรวบรวมข้อมูล				■	■	■	■									
วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล							■	■	■	■	■	■	■			
จัดทำและนำเสนอรายงาน													■	■	■	■

3.6 สถานที่ใช้ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

สถานที่ที่ใช้ในการศึกษา คือ คณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สถานที่ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ สวนสุขภาพมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สวนสาธารณะหนองบวกหาด สวนหลวงรัชกาลที่ 9 เชียงใหม่ สนามกีฬาากลางเทศบาลนครเชียงใหม่ และสนามกีฬาสมโภชเชียงใหม่ 700 ปี